

אספרה שמך לאחי

• כ"ח ניסן תשפ"ה •

פנינים בפרשת השבוע

שמיני

• ויהי ביום השמיני •

כבר שבוע שלם רואים בני ישראל, את הפלא הגדול, הנה, כבר הרבה נסו להקים את המשכן, ואף אחד לא הצליח, כל החכמים שהתעסקו בעבודה, ואפילו בצלאל ואהליאב ראשי החכמים, לא יכלו להקימו, כל מי שרק נסה להעמידו לא הצליח, הכל היה נופל, אבל בשבעת ימי המלוואים, זאת אומרת מכ"ג אדר עד ראש חודש ניסן, משה רבנו בקבוצה ובעצמו מקים את המשכן, ולא רק פעם אחת, אלא כל יום ויום בבקר היה משה מפרק ומיד מקים, ומקריב בעצמו תמיד של שחר, וגם אחר הצהרים מפרקו ומקימו מיד ומקריב תמיד של בין הערבים, רק ביום השמיני, בראש חודש ניסן, שהיה ביום ראשון בשבוע הוקם המשכן ושוב לא פרקו, והנה בשבעת ימי המלוואים, כמובן היה גם שבת, וגם בשבת קדש היה משה רבנו מקים את המשכן ומפרקו, כי היה זה הוראת שעה, על פי ה', כלומר הוראה ישירה מהשם יתברך לעשות כן בשבת, אף שהיה בזה חלול שבת שיש בזה מלאכת בונה, וכמו שקרבן התמיד והמוספים נעשים בכל שבת, אמנם ההקמה היה על פי נס שהוקם המשכן מאליו, ורק היה נראה כאלו הקימו, ובזה אין חלול שבת, אבל פרישת היריעות על המשכן, היה על ידי משה ללא צורך בנס, ובפריסת אהל יש גם כן אסור בונה, רק ש' צוה עליו לעשותו גם בשבת.

• עשר עמרות •

אמרו חכמינו שאותו יום שהוקם המשכן, נטל עשר עטרות, כלומר עשר דברים חשובים היו ביום זה; א) יום ראשון למעשה בראשית, שהיה יום ראשון בשבוע. ב) ראשון לנשיאים, שבאותו יום התחילו נשיאי השבטים להקריב את קרבנותיהם, במשך שתיים עשרה יום, וביום הראשון היה נחשון בן עמינדב. ג) ראשון לכהנה, שעד יום זה היו הבכורות מקריבים בבמות, ומעתה העבודה רק על ידי הכהנים. ד) ראשון לעבודה, שבאותו יום התחיל עבודת הקרבנות על ידי השקלים שנתנו בני ישראל לתרומת הלשכה. ה) ראשון לירידת האש, שירד אש מהשמים לאכל את הקרבנות. ו) ראשון לאכילת קדשים, במחצה, במקום קדוש, ועד עכשו היה נאכל בכל מקום. ז) ראשון לשכן שכינה, כי עד יום השמיני לא שרתה שכינה. ח) ראשון לברך את ישראל, בברכת כהנים על ידי נשיאת כפיו של אהרן הכהן. ט) ראשון לאסור הבמות, דמעתה אין להקריב בבמה רק במשכן. י) ראשון לחדשים, שחדש ניסן הוא ראש לחדשים.

• קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל •

משה רבנו קרא לאהרן ואמר לו; כף אמר לי הקדוש ברוך הוא למנות אותך לכהן גדול. אמר לו אהרן; אתה נתגעת בעשית המשכן, ואני אהיה כהן גדול? אמר לו משה; חפיה, אף שאתה נעשה כהן גדול נחשב אצלי כאלו אני נעשה, כי כמו ששמוחת אתה בגדלתי כשנתמניתי לגאל את בני ישראל ממצרים, כך אני שמים בגדלתך. ובשעה ששמח אהרן בגדלתו של משה אמר הקדוש ברוך הוא; הלב השמח בגדלת אחיו, ינתנו אבנים טובות על לבו כפיתוב; ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחושן המשפט על לבו. וכעת אמר השם יתברך למשה לקרא לאהרן ולבניו למנותם לכהנה וגם לזקני ישראל, כדי לגדל את אהרן בעיני הזקנים, אמר השם למשה; קרא לזקנים, ומשח את אהרן, והגדלה אתן לו בפניהם שלא יהיו אומרים; מעצמו נעשה כהן גדול.

• משה ואהרן בכהניו •

כל שבעת ימי המלוואים היה משה רבנו לבד משמש בכהנה גדולה, וכיצד היה משמש, לא בבגדי כהנה אלא היה משמש בחלוק לבן, וגם בכל ארבעים שנה שהיו בני ישראל במדבר, לא היה נמנע משה רבנו מלשמש בכהנה גדולה, אמנם כשהשם יתברך בקש ממנו ללכת לגאל את בני ישראל ממצרים, וסרב, אמר לו ה' שבגלל הסרב, ילקח ממנו הכהנה וינתן לאחיו אהרן, אבל זה היה רק כלפי בני משה, שהם היו רק לויים ולא כהנים, כנאמר ומשה איש האלקים בניו יקראו על שבט הלוי, אבל משה רבנו עצמו היה כהן, אלא שבשבעת הימים רק משה היה כהן, וכעת ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו, ואהרן נעשה כהן גדול, ובני אהרן לדורותיו נעשו כהנים.

• קרב אל המזבח •

משה רבנו צוה לאהרן ולבני ישראל להביא את הקרבנות הראויים למזבח, ואכן כן עשו, וכל העדה התכנסו ועמדו בלב שלם, לפני אהל מועד, אמר להם משה; זה הדבר אשר צוה ה'; העבירו את היצר הרע מהלב, ומיד 'תגלה לכם כבוד ה'. והנה אהרן רוצה לגשת אל המזבח ולהקריב את הקרבנות, אף השטן הרצה לו דמויות של עגל מרקד לפניו, ורצה להזכיר לו בזה חטא העגל שנגרם על ידו ולהפריעו על ידי כך מעבודת הקדש, ואמנם אהרן היה קדוש ה' ומחשבתו היה לטובה, בכל אופן כיון שנגרם על ידו חלול ה' היה צריך להביא קרבן לכפרה, ואהרן פשראה את הדמויות לעיניו, התביש מאוד, נרתע לאחוריו, ונתירא לגשת ולהקריב, שמא אינו ראוי לעבודה.

• לכך נבחרת •

אמר לו משה; אהרן אחי, למה אתה בוש? קרב אל המזבח, בך בחר ה', לכה נבחרת להיות כהן גדול כדי שתשרת לפני הקב"ה, ומה שאתה רוצה את הדמויות של השטן, דע לה, כי אף שנתרצה ה' לכפר על עונתיה, צריך אתה לשלח דורון לתוף פיו של שטן שלא יקטרג עליך בביאתך למקדש, וזה 'היה על ידי שתביא קרבן חטאת, ותעלה על המזבח את האברים ופזרים שמהם נהנים הסטרא אחרא, ומדוע השטן מקטרג, כי באמת הקב"ה רצה מחשבותיה במעשה העגל שרצית למנע מכשול מבני ישראל, ועסקת בעצמך בעשיית העגל כדי למשוך את הזמן ולא יגמור מהר, ובינתיים אני כבר אגיע, ובאמת זה היה מחשבה טהורה, ולכן כל זמן שהיית איש פשוט, לא היה עליך שום קטרג, אבל כעת שאתה עולה במעלה להיות משיח ה', כבר מוצא לו השטן איזה תואנה וימנסה לקטרג, ולכן באמת כעת ארע האסון הגדול במיתת בני אהרן כפי שנגמור בהמשך הפרשה, וזה אמר לו משה שאין זה מפני חסרונו אלא דוקא מפני גדלותו.

• ויקרב אהרן אל המזבח •

פששמע אהרן את דברי משה, התקרב בזריזות למזבח להקריב, וכמו כן כל ישראל כשראו שנתרצה להם ה' לכפר על עונותיהם קרבו כלם בשמחה, וגם במרום היתה שמחה לפני הקב"ה כיום שנבראו בו שמים וארץ, ואהרן הפכה כשגמור להקריב ירד לו מן המזבח בשמחה, נשא את פפיו לראשונה וברך את העם בברכת כהנים, שראוי להיות בשמחה, אבל אחרי הכל, כשראה אהרן שקרבו כל הקרבנות, ונעשו כל המעשים שצריך לעשות, ועדין לא ירדה שכינה, הצטער, אמנם כל שבעת ימי המלוואים היה משה רבנו משפם, ולא שרתה שכינה על ידו, אבל הרי משה רבנו כבר הבטיח ואמר; כי היום ה' נראה אליכם, ולכן היה אהרן עומד ומצטער ואמר; יודע אני שקעס עלי ה', ובודאי בשבילי לא ירדה שכינה לשרות בישראל, ולמה עשה לי משה אחי כן, שזכנתי והתבישתי ולא ירדה שכינה?

מיד נכנס משה עם אהרן אל אהל מועד ובקשו רחמים וירדה שכינה, וראו בני ישראל אש חדשה שירדה משמי מרום ולחכה על המזבח את העלה ואת החלבים, פתחו בני ישראל את פיהם ואמרו שירה, ועל זה נאמר; רננו צדיקים בה' לישירים נאיה תהלה. ואותו אש שירדה בימי משה לא נסתלקה ממזבח הנחשת, והמשיך לבער על המזבח קרוב לתשע מאות שנה, והיה הולך גם בשעת מסעות בני ישראל, עד שהגיעו לבית המקדש שהוא בית עולמים.

• האש מהשמים •

כבר בבגית המזבח אמר משה לפני הקב"ה רבון העולמים אמרת לי לעשות מזבח עצי שטים ולצפותו נחשת, והעבי של הנחשת רק פעמי דינר, ואמרת לי; אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. וכי אין האש מעברת אותו צפוי ושוורפת את העץ? אמר לו הקב"ה למשה; משה! הטבע הזה הוא אצלכם, אבל לא אצלי, האש הזה אש של מעלה שעל זה נאמר; עשה שלום במרומי, אין האש שורף את המים ולא המים מכבים את האש, ואמנם היו מוסיפים גם אש גשמי שהוסיפו שכן מצוה להביא מן ההדיוט, אבל האש של מעלה היא אש שאוכלת אש, ומונעת בעד האש של מטה מלעשות פעלתה, ולכן מצינו שאמרו חכמינו, שהאש של הגיהנום אינה שולטת בפושעי ישראל, ולמדו כן בקל וחמר ממזבח הזהב, [ולא למדו ממזבח הנחשת הנקראת מזבח העולה, אלא] ממזבח הפנימי שהקטירו עליו קטרת בקר וערב, וכן אמרו; פושעי ישראל אין אור גיהנום שולטת בהן, קל וחמר ממזבח הזהב, מה מזבח הזהב שאין עליו אלא פעמי דינר זהב, עמד כמה שנים ולא שולטה בו האור, פושעי ישראל שמלאים מצוות פרמון, על אחת כמה וכמה, שאין הגיהנום שולטת בהם. ובאמת מאמר זה תמוה למה לא למדו ממזבח החיצון שהיה עליו האש מהשמים, אלא שאין מביאים ראיה ממעשה נסים, אלא דוקא ממזבח הפנימי שהיה עליו אש גשמי ובכל זאת לא נתקלקל הזהב.

• נרב ואביהוא •

שני צדיקים, בניו הגדולים של אהרן הפכו, צדיקים גמורים היו, ונסתלקו בחטף במיתת נשיקה, עוד לפני שהגיעו לגיל עשרים, ואמנם ידוע שאין מענישים בבית דין של מטה, עד גיל שלש עשרה, ובבית דין של מעלה עד גיל עשרים, אבל כעת שירדה שכינה למטה, מענישים בב"ד של מעלה מן שלש עשרה כמו בית דין של מטה, על חטא קל, כי הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים פחות השערה.

• שבעת ימי אבלות •

בתחלת ימי המלוואים בכ"ג אדר, היה משה רבנו משמש

שְׁנֵיהֶם לַחֲקֹר אֶת בְּנֵם הַיֵּכָן וְכָשֶׁל בְּאֲכִילַת מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת פֶּאֶשֶׁר טָעַן בְּתִקְוָה שֶׁלְעוֹלָם לֹא נִכְשֵׁל הַתַּחֲלִיל לַחֲקֹר הַיֵּכָן אֲכַל אֲצֵל זָרִים עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְאוֹתָהּ חֲתָנָה שֶׁשָּׁם נִתְפַּד הַיָּלֵד בְּמִנְהַ הַגּוֹנָה שֶׁל מֶרֶק וְעוֹף אֶף גִּדְלָה הַתְּמִימָה אֲצֵל ר' הִירֵשׁ לִיב הָלָה הַפִּיר הַיֵּטֵב בְּנֶאֱמָנוּתוֹ וּבִיָּשָׁרוֹ שֶׁל בַּעַל הַמְּלוֹן מִה גַם שֶׁהַשּׁוֹחֵט דִּמְתָּא אֶף הוּא מְנַקֵּי הַדַּעַת שֶׁבַעִיר וְכִי אֶפְשָׁר שֶׁהֶאֱכִילוּ טְרֵפוֹת חֲלִילָה רַבִּי הִירֵשׁ הִגִּיעַ לַשּׁוֹחֵט וְשָׁאַל אוֹתוֹ אִם הוּא זֹכֵר אֶת הַשְּׁחִיטָה בְּאוֹתָהּ חֲתָנָה הַשּׁוֹחֵט הַחֹזֵר כָּלוּ רַבִּי הִירֵשׁ לִיב לַחֲץ אוֹתוֹ וְשָׁאַל אוֹתוֹ מִה קָרָה הַשְּׁחִיטָה לֹא הִיְתָה טוֹבָה לֹא הִשִּׁיב הַשּׁוֹחֵט הַשְּׁחִיטָה הִיְתָה מְאִינָת אִם כֵּן מָה בְּכָל זֹאת.

סֵפֶר לוֹ הַשּׁוֹחֵט דְּבָרִים פְּתוּיִתִם בְּאוֹתוֹ חֲתָנָה הַתַּחֲתָן יְקוֹתִיאֵל בְּזוּג שְׁנֵי יְקוֹתִיאֵל זֶה הָיָה נִשְׁוִי בְּזוּג רֵאשׁוֹן לְרַחֵל פֶּאֶשֶׁר נָתַן לָהּ גֵּט יִצְחָק עֲרֵעוֹר שֶׁל בַּעַל הַתְּנִיָּא עַל הַגֵּט כִּי אֲמָנָם שֵׁם עֲרִיסְתָּהּ הִיְתָה רַחֵל אֲבָל כָּלָם קָרְאוּ לָהּ רֵאשִׁי וְגַם זֶה לֹא בְּרוּר שָׂאֵכָן שֵׁם עֲרִיסְתָּהּ הָיָה רַחֵל וְלָכֵן הַבַּעַל

הַתְּנִיָּא שׁו"ת סִימָן לט פֶּסֶק שֶׁהִגֵּט פֶּסוּל מְדֹאֲרִיתָא וְאֲסוּר עַל יְקוֹתִיאֵל בַּעֲלָהּ לְהַנְשֵׂא שְׁנִית עַד שֶׁיִּתֵּן לָהּ גֵּט נוֹסֵף וְהוֹסִיף מַלְּיָם מְזַעְזְעוֹת וּבִפְרֵט בְּגִזְרַת חֲכָמִים עַל הַשּׁוֹחֲטִים שֶׁלֹּא יִשְׁחֲטוּ עַל הַחֲתָנָה ח"ו שׁוּם בְּהִמָּה וְעוֹף וְאִם יַעֲבִרוּ ח"ו תֵּהֵא שְׁחִיטָתוֹ נִבְלָה כְּדִין הָעוֹבֵר כּו' וְלִשְׁמֻעִים יִנָּעַם וְתִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּרִפְתָּ טוֹב מִה' הַטּוֹב.

הַשּׁוֹחֵט הַתַּחֲלִיל לְבָכוֹת אִיךָ לָהּ כְּמָה כְּבֵר חֲזָרָתִי בְּתִשְׁבּוּבָה עַל הַמְּכַשׁוֹל שֶׁיִּצְא מִתַּחַת יָדִי בְּשׁוּגָג אֲנִי כָּלֵל לֹא יָדַעְתִּי מְכַל הַסַּפּוֹר רַק לְאַחֵר הַחֲתָנָה נִדְּעָה לִי שֶׁהַבַּעַל תְּנִיָּא אֲסוּר לְשַׁחֵט עַל חֲתָנָתוֹ וְכָל הַבְּשָׁר יִהְיֶה נִבְלָה כְּשֶׁשָּׁמַע רַבִּי הִירֵשׁ לִיב אֶת הַסַּפּוֹר כְּבֵר נִתְחַוֵּר לוֹ הַיֵּטֵב לְמָה הִתְפַּנּוּ רַע"א הֵבִן שֶׁלָּהֶם אֲמָנָם אֲכַל מַאֲכָל כְּשֶׁר אֲבָל גְּדוּלֵי הַפּוֹסְקִים אָמְרוּ שֶׁשְׁחִיטָתוֹ נִבְלָה וְגַם מַאֲכָל כְּזֶה מְטַמְּטִים וְכָל שֶׁכֵּן מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת מִמֶּשׁ

כַּעַת עֹמֵד בְּפִנְיָהֶם הַהוּרָאָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁל רַע"א לְלַמֵּד תּוֹרָה מִתּוֹךְ הַדִּחּוּק מִה עוֹשִׂים, בְּלֵב כְּבֵד שֶׁלָּחוּ אֶת בְּנָם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל שָׁאַל הִיָּה מְקוֹם דִּחּוּק גְּדוֹל בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמִבְּרִכַּת בְּכָל טוֹב בְּרוּחָנִיּוֹת וְאִכָּן הֵבִן שֶׁקָּדַע עַל דִּלְתֵי הַתּוֹרָה בַּעֲמָל וְיִגִּיעָה רַבָּה.

כָּל שְׁבַעַת הַיָּמִים, וְאָמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו שִׁישְׁמְרוּ שְׁבַעַת יָמִים בְּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹאֵל הַסֵּחַ הַדַּעַת, אֲבָל בְּרִמְזוֹ רִמְזוֹ לָהֶם שֶׁזֶה שְׁבַעַת יָמֵי אֲבִלוּת, לִפְנֵי שִׁיפָּגַע מִדַּת הַדִּין, וּכְמוֹ שֶׁהִקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמֵר יָמֵי אֲבִלוּת שְׁבַעַת יָמִים לִפְנֵי בּוֹא הַמִּבּוֹל לִפְנֵי לְכָלוֹת אֶת הָעוֹלָם, אֶף אֲתָם שְׁמְרוּ יָמֵי אֲבִלוּת פָּעֵת, אָמְרוּ לוֹ לְמֹשֶׁה לְמָה? עֲנֵה מֹשֶׁה; כִּי כֵן צִוִּיתִי, כֵּן אָמַר לִי הַקֹּב"ה, כִּי גַם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לֹא יָדַע בְּמִי יִפָּגַע מִדַּת הַדִּין, וְהִיָּה מֹשֶׁה מִשְׁמַשׁ כָּל שְׁבַעַת יָמֵי הַמְּלוּאִים, וְהִיָּה מִתְּיָרָא שְׁמָא מִדַּת הַדִּין פּוֹגַעַת בּוֹ, כִּפִּי שֶׁאָמַר לוֹ ה' בְּקֶרְבִּי אֶקְדָּשׁ, וְכִיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ יוֹם הַשְּׁמִינִי נִכְנָסוּ בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא לְהַקְרִיב וּפָגַעָה בָּהֶם מִדַּת הַדִּין וְנִשְׁרָפוּ, בָּא מֹשֶׁה וְאָמַר לְאַהֲרֹן; הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' לֵאמֹר בְּקֶרְבִּי אֶקְדָּשׁ, כְּשֶׁאָמַר לִי ה' כֵּן, חֲשַׁבְתִּי כִּי בִי אִוּ בָּהּ יִפָּגַע, וְעַכְשָׁיו אֲנִי יוֹדַע כִּי הֵם גְּדוּלִים מְזַנִּי וּמְמָה.

♦ זֹאת הַחִיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ ♦

עֲבָדָא נִפְלָאָה שְׁמִתוּכָה נִנְכַח לְדַעַת חֲמִרַת הַדָּבָר בְּנוֹגַע לְמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת גַּם כְּשֶׁהֶאֱסוּר הוּא ע"י פּוֹסֵק יִמְנָנוּ שֶׁגָּזְרוּ עַל כֵּן 1. בְּשִׁנַּת תַּקְצ"ו הִגִּיעַ הַגָּאון רַבִּי עֲקִיבָא אֲגַר זצ"ל לְעִיר לְאַמְזָא בְּאֶחָד הַיָּמִים הִגִּיעָה אִשָּׁה חֲשׁוּבָה שֶׁקָּרְאוּ לָהּ עֲטִיל וְכֵן אוֹתָהּ עֲטִיל דִּי גְבֻאִיטע [עֲטִיל הַגְּבֻאִית] הִיא הִיְתָה גְּבֻאִית צְדָקָה וְדַמְעָתָה עַל לַחִיָּה הִיא וְתִבְרָכָה בְּתִשְׁעָה בְּנִים בְּעָלִי כְּשֶׁרוֹן חוּץ מֵאֶחָד בַּחוּר בֶּן חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁאִין לְמוֹדוֹ בְּגִמְרָא עוֹלָה יָפָה וְאִינוּ מִצְלִיחַ לְקַלֵּט כְּלוּם בּוֹ בְּזִמָּן שֶׁבְּלִמּוּדִים אַחֲרִים כְּגוֹן חֲשִׁבוֹן וּכְתִיבָה הוּא עוֹלָה עַל הַיְלָדִים הָאֲחֵרִים כֵּן שֶׁהוּא בַּעַל כְּשֶׁרוֹן נִפְלָא אֲבָל בְּגִמְרָא אִינוּ מִצְלִיחַ לְקַלֵּט כְּלוּם הִשִּׁיב לָהּ רַבִּי עֲקִיבָא אֲגַר שֶׁגְּדוּלֵי הַפּוֹסְקִים כּוֹתְבִים שִׁישׁ לָזַהַר וּלְהַשְׁמֵר מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת וְשֶׁאֲפִלוּ תִינּוֹק לֹא יֵינַק מִנְּכָרִית כִּי זֶה עֲלוֹל לְהוֹלִיד בּוֹ מִזְג רַע וְיִטְמָטֵם אֶת מוֹחוֹ מְלַקֵּט דְּבָרֵי תּוֹרָה הָאִשָּׁה הַתַּחֲלִילָה לְבָכוֹת אִיךָ זֶה יִתֵּן וְהָרִי הֵם שְׁמְרוּ עָלֶיהָ מְכַל מִשְׁמֵר אֲבָל רַבִּי עֲקִיבָא אֲגַר אָמַר לִפִּי דַּעְתִּי זֶה הַסֵּפֶה הִיְחִידָה וְלָכֵן מוֹחוֹ נִטְמָטֵם וְאִינוּ מִצְלִיחַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה.

שֶׁאֵלָה הָאִשָּׁה אִם כֵּן מָה עָלֶיהָ לַעֲשׂוֹת הִשִּׁיב לָהּ רַע"א וְחָזַר עַל כֵּן כְּמָה פְּעָמִים רַק דְּבָר אֶחָד לְמוֹד וְעָמַל הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ הַדִּחּוּק הִיא סִפְרָה אֶת הַדָּבָר לְבַעֲלָהּ רַבִּי הִירֵשׁ לִיב וְכָאן הַחֲלוּ

1. מאורן של ישראל ח"ב עמוד ט"ז, ווי העמודים וחשוקיהם חלק כ"ט עמוד קט"ו